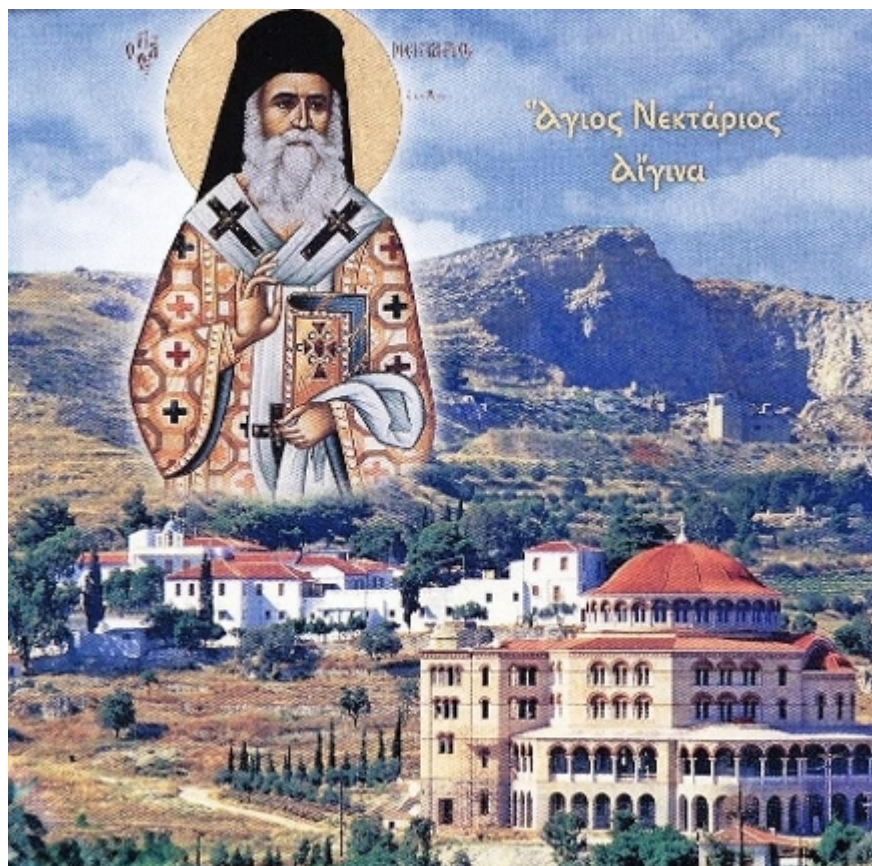

Μνήμη Αγίου Νεκταρίου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο σήμερον εορταζόμενος Άγιος με το μέγεθος της αγιαστικής του καταστάσεως, πού απεκόμισε διά της ορθής του πολιτείας, συνεκλόνησε τον κόσμο ολόκληρο. Είναι δε πραγματικά ένα παρήγορο όνομα εις όλα τα στόματα των πιστών. Για την Εκκλησία μας αυτό δεν είναι παράδοξο, διότι οδηγεί τα τέκνα της εις αυτό το ύψος και σ αυτές τις διαστάσεις. Σε μας όμως, πού πραγματικά μάς περισφίγγουν οι τόσες μας αδυναμίες, είναι ένα παρήγορο σημείο, το ότι και στις δύσκολες αυτές ημέρες βρίσκονται ομοιοπαθείς με μάς άνθρωποι, οι οποίοι όχι μόνο απλώς κατενίκησαν τα πάθη τους, επέρασαν από την παρά - φύσι στην κατά φύσι ζωή, αλλά επέρασαν και τις φυσικές διαστάσεις και έφθασαν στην υπέρ - φύσι, μέσα στον αγιασμό, στο τέρμα της τελειότατης επαγγελίας πού είναι αυτή η υιοθεσία. Ο σημερινός λοιπόν Άγιος είναι ακριβώς αυτού του ύψους.

Εκείνο το οποίο εχαρακτήριζε πάντοτε αυτό τον ουρανομήκη φωστήρα της Εκκλησίας μας, ήτο ότι από την μικρή του ηλικία επερίσσευσε μέσα του η αγάπη προς τον πλησίον και η πίστι προς τον Θεό.

Κάποτε, όταν εταξίδευε με το καράβι, συνέβη μεγάλη τρικυμία. Αυτός ήτο πολύ νέος. Οι άλλοι εφοβήθησαν, αυτός όμως με την παιδική του απλότητα και την ακεραία του πίστι προς τον Θεό, είπε σαν προσευχή, αλλά και σαν απορία προς τους συμπλέοντας: «Καλά, πώς είναι δυνατό ο Θεός τον οποίο πιστεύομε και επικαλούμεθα, να μάς αφήση να χαθούμε και να μην μάς σώση;» Και πράγματι δεν διεψεύσθη, διότι όντως εκινδύνευσαν αλλά εσώθησαν.

Εκείνο το οποίο, όπως είπα, τον εχαρακτήριζε ήταν η αγάπη προς τον πλησίον. Αυτή τον παρακινούσε, ούτος ώστε εάν κάτι εμάνθανε από την Γραφή, ή από κάποιο πατερικό κείμενο το οποίο συντελούσε προς μετάνοια και σωτηρία, ήθελε να το μεταδώση και στον πλησίον του. Και έγγραφε την πρότασι σε χαρτάκια και την έβαζε, κάπου, ή την εσκόρπιζε σε σημεία πού επίστευε ότι θα ημπορούσε κάποιος να την διαβάση. Με αυτό τον τρόπο τότε, της παιδικότητός του, εφήρμοζε την προς τον πλησίον αγάπη. Ήτο ένα δείγμα, του τί περιείχε μέσα στην αγία του ψυχή, διότι βλέπετε, αγκάλιασε όλο το πλήρωμα των πιστών, στα τετραπέρατά της οικουμένης.

Όπου επικαλούνται το γλυκύ του όνομα, εκεί παρίσταται με την θαυματουργική

του ενέργεια. Σαν ποταμός ρέουν τα θαύματα, τα οποία ακριβώς πηγάζουν από την πλήρη αγάπης καρδιά του, πού συνεχώς θέλει να συμπαρίσταται στον πανανθρώπινο πόνο.

Αυτός, διαπιστώνοντας την παχυλή άγνοια πού ευρίσκετο η φυλή μας,πίστευσε ότι εάν κατορθώσει να μάθη γράμματα, θα μπορούσε να οφελήσει τον πλησίον του. Έτσι λοιπόν μέσα στην φροντίδα του αυτή, ευρέθησαν τα κατάλληλα εκείνα όργανα πού εβοήθησαν σιγά-σιγά στις κλιμακώσεις της παιδείας, να μεταφερθεί από την στοιχειώδη παιδεία στην μέση. Και όταν ετελείωσε τις γυμνασιακές του σπουδές, πού ήταν περισσότερο ανώτερες από τις σημερινές, εξασκούσε το επάγγελμα του δημοδιδασκάλου στην νήσο Χίο. Περισσότερο επεδίδετο, όχι τόσο στο να μάθη γράμματα τους μικρούς μαθητές, όσο στο να μεταδώσει στους χριστιανούς το νόημα της πίστεως, της χριστιανικής μας αγωγής. Εκεί ήτο ο πόθος του.

Αφού διεπίστωσαν οι χριστιανοί της περιφέρειας εκείνης τον πόθο του νέου αυτού μέσα στην παιδεία, εφρόντισαν και τον έστειλαν να προχωρήσει σε πανεπιστημιακές σπουδές. Και αφού ετελείωσε, εξεδηλώνετο με τον τρόπο αυτό η πεποίθησί του, ότι ήθελε οπωσδήποτε να πληρώσει την γεμάτη χριστιανική αγάπη καρδιά του και να ημπορέσει να μεταδώσει με όλες του τις δυνάμεις στον συνάνθρωπό του τα μέσα της σωτηρίας, της σωστής πίστεως και του βιωματισμού. Αυτό ενόμιζε, ότι θα ημπορούσε να το πετύχει διά της μαθήσεως και του λόγου. Έτσι η νεανική του τότε και αγνή ψυχή πίστευσε, ότι αυτό το εργαλείο της χρειαζόταν. Γι αυτό και επεδόθη μέσα στην έκτασι της παιδείας.

Όταν στο Πανεπιστήμιο ετελείωσε την Θεολογία, όπως επιθυμούσε, εγύρισε κατευθεία προς την Εκκλησία. Προσελήφθη από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας όπου έγινε Επίσκοπος μιάς Μητροπόλεως, της λεγομένης Πενταπόλεως. Και η μεγάλη του δράσι ήταν ότι δεν υπεχώρησε ούτε στο παραμικρό, αλλά όλες του τις δυνάμεις τις διέθετε συνεχώς στο στήριγμα της Εκκλησίας. Εφρόντισε ακόμα και τους ναούς να καλλωπίσει, είτε με αγιογραφίες, είτε με τα υπόλοιπα τελετουργικά και λειτουργικά μέσα πού τους εχρειάζοντο, ούτος ώστε με αυτό τον τρόπο να ελκύωνται περισσότερο οι πιστοί και να καταρτίζονται.

Αλλά εδώ ακριβώς απεδείχθη ένα γεγονός· ότι μόνο η προσφορά της προσπάθειας και μόνο το εργαλείο της μαθήσεως, τα οποία διέθετε τότε, δεν ήταν ικανά να ολοκληρώσουν τον πόθο της φλεγόμενης προς το Θεό καρδιάς του. Αναζητούσε συνεχώς να εύρη αυτό τον τρόπο, τον οποίο πίστευε μόνον ότι υπάρχει, αλλά δεν τον κατείχε, ούτε στον ζήλο τον θερμό, ούτε στην μάθησι. Κάπου αλλού ήτο. Βλέποντας τις ατασθαλίες των ανθρώπων και την σύγκρουσι της εξουσίας και τον υπέρμετρο εναντίο του φθόνο πού έφθασε μέχρι διωγμού, φεύγει από την

επισκοπική του θέσι και επιδίδεται περισσότερο μέσα στην προσπάθειά του αυτή, την οποία συνεχίζει στο να οφελήση τον συνάνθρωπό του.

Διωκόμενος ήλθε στην Ελλάδα. Αρχισε ως ιεροκήρυξ από τον άμβωνα, συγγράφων και εκφωνών πύρινους λόγους περί μετανοίας. Ερμήνευε τα δόγματα και γενικά ολόκληρο την εκκλησιαστική μας παράδοσι. Και εις αυτό τον τομέα επέδειξε ολόκληρο τον ζήλο του, πιστεύοντας ότι μέσω αυτού του τρόπου θα εύρισκε αυτό το οποίο περιείχε μέσα στην δίψα της αναζητήσεώς του. Εζητούσε να εύρη κάτι, πού και αυτός ο ίδιος να ολοκληρωθή και μέσω εκείνου να επιτύχη ολόκληρο την αποστολή του. Έπειτα υπηρέτησε μέσα στην εκκλησιαστική εκπαίδευσι και συγκεκριμένα στην Ριζάρειο σχολή. Προσέφερε πολλούς καρπούς, όπως ήδη αναφέρουν και ζωντανά πρόσωπα, πού υπήρξαν μαθηταί του. Ο ζήλος του, η ευσέβειά του δεν εμειώθη ούτε εις αυτό το σημείο· όμως δεν συνήνητσε το μυστικό εκείνο το οποίο αναζητούσε η ψυχή του. Ούτε ως ιεροκήρυξ, ούτε ως υπεύθυνος της Ριζαρείου Σχολής επλήρωσε αυτό τον πόθο. Και τότε άλλαξε πάλι, αναζητώντας συνεχώς τους καταλλήλους εκείνους τρόπους πού θα ολοκληρωνόταν και αυτός ως προσωπικότης, αλλά και θα ημπορούσε να μεταδώση και στον πλησίον του εξ ολοκλήρου πλέον αυτό το οποίο εχρειάζετο.

Και τότε επίστευσε στις πατερικές γραμμές, ότι αυτό θα το επετύγχανε διά της απολύτου συνεργασίας της Χάριτος. Θα μου πήτε έως τότε δεν υπήρχε μαζί του η Χάρις; Ασφαλώς υπήρχε. Δεν υπάρχει χριστιανός πιστός πού να μην έχη μαζί του την Θεία Χάρι. Όμως δεν είχε ακόμη εκείνη την Χάρι, την οποία οι Πατέρες μας ακριβώς επέτυχαν στο τέρμα της αγωνιστικής τους ζωής· εκείνη η οποία πηγάζει από την πράξι και οδηγεί τον άνθρωπο στην θεωρία, στον τέλειο βαθμό του αγιασμού, στο πλήρωμα της Θείας επαγγελίας πού είναι η υιοθεσία.

Τότε εγκατέλειψε πλέον όλες τις προσπάθειες αυτές και αποσύρθηκε στην ησυχία. Ιδού πάλι ο θρίαμβος της πατερικής μας παραδόσεως. Ο φλογερός ρήτωρ, ο επιτυχής ιεράρχης, ο άριστος συγγραφεύς, διεπίστωσε ότι διά της ησυχίας θα έφθανε από την πράξι στην θεωρία, αλλά τον εμπόδιζε ο τρόπος εκείνος του κοινωνισμού. Έτσι απεσύρθη στην ησυχία και εκεί ίδρυσε μικρό μονήδριο, στο οποίο έγινε και πατήρ και προστάτης των μοναζουσών. Μαζί με αυτές, εξασκώντας την ησυχία και εφαρμόζοντας απόλυτα το πατερικό πνεύμα της μοναστικής μας ιδιότητος, επέτυχε το πλήρωμα και ολοκληρώθηκε σαν προσωπικότης.

Εδώ όμως χρειάζεται μία διευκρίνησι. Όπως είπα και πρίν, δεν του έλειπε το εφόδιο της εισόδου προς τον αγιασμό και το ευρήκε τότε μόνο. Το κρατούσε, το συνέχιζε. Αλλά εκεί το ολοκλήρωσε. Μέσα λοιπόν στην ησυχία ολοκλήρωσε την προσωπικότητά του· επέτυχε τον θρίαμβο του αγιασμού· έγινε φωστήρας τέλειος·

ετέθη επί την λυχνία και έκτοτε και μέχρι της συντέλειας θα είναι ο πραγματικός λύχνος της σημερινής μας Εκκλησίας, το παρήγορο σημείο όλων των πιστών, ο θρίαμβος της Ορθοδοξίας. Εκεί είναι το πλήρωμα της ολοκληρώσεώς του.

Πέρασε όλα τα στάδια της κοινωνικότητας της Εκκλησίας. Εις όλα προσέφερε και επέτυχε. Το πλήρωμά του όμως, το επέτυχε μέσα στην πραγματική ησυχία, όπου η πατερική μας παράδοσι ευρίσκει το θρίαμβό της. Και ακριβώς εδώ ευρίσκομε τον Άγιο Νεκτάριο ως μοναχό. Χωρίς να υστερηθή της Ιεραρχικής του αξίας και όλης της προσφοράς του, με το πλήρωμα της αγάπης του προς τους πιστούς, ολοκληρώθηκε μέσα στην ησυχία σαν ησυχαστής μοναχός. Βλέπετε λοιπόν την συνέχεια της πατερικής μας παραδόσεως; Υπάρχουν πολλά περιστατικά πού δεν εσχολίασα, τα οποία πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της ησυχαστικής του ζωής, στους αγώνες πού έκανε στο κελλί του, αγωνιζόμενος με τους λογισμούς, με τους δαίμονες, με τα πάθη και με την ευχή.

Θα αναφέρω ένα ελάχιστο πού ενθυμούμαι, από την επαφή του με τον αείμνηστο π. Ιωακείμ Σπετσιέρη, πού τον πρόφθασε πολύ καλά και ήταν και φίλοι. Όταν ερωτούσε ο π. Ιωακείμ τον Άγιο Νεκτάριο για το θέμα της ευχής, του έλεγε: «π. Ιωακείμ, όταν λες την ευχή να συγκλονίζεσαι ολόκληρος. Να βγαίνει η ευχή μέσα από την καρδιά σου, να μην την λες μόνο με τα χείλη»· πού αυτό ήταν το απαύγασμα της εσωτερικής του καταστάσεως στο πώς αυτός εβιούσε την εσωστρέφεια, την νήπι και την ευχή, την οποία ολοκλήρωσε μέσα στην ησυχαστική του περίοδο σαν Νεκτάριος μοναχός. Βλέπετε πόσο χρήσιμος, πόσο τελεία και πόσο βεβαία είναι η ιδική μας αγωγή, και πώς την παρέδωσαν οι Πατέρες εις εμάς τόσο εξονυχιστικά και λεπτομερώς οργανωμένα, καθορισμένα, εσφραγισμένα και επιτυχή; Λοιπόν τώρα με θάρρος περισσότερο στην ζωή μας αυτή, τίποτε να μην μάς λείψη. Με τα παραδείγματα των παλαιότερων αλλά και των προσφάτων, οι οποίοι μέσα εις αυτή την ζωή επέτυχαν το πλήρωμά τους, θα συνεχίσωμε και εμείς με πολύ θάρρος και ελπίδα στον Χριστό μας, έχοντες σαν άγκυρα βεβαιότητας την πρεσβεία του μεγάλου αυτού αγίου.

Αυτά θα σάς ενθύμιζα, πού είναι για μάς καύχημα. Έχοντες παρρησία στην πρεσβεία των Αγίων μας και ατενίζοντες στην πατρική τους στοργή, πιστεύομε ότι θα συνδράμουν την ευτέλειά μας και θα μάς βοηθήσουν να επιτύχωμε.

Γιατί ο Πανάγαθος Δεσπότης μας, πού εκάλεσε και εμάς όπως και αυτούς, δεν έχει κάνει λάθος στην απόφασί της αγαθότητός Του. Οπωσδήποτε θα δώση και εις εμάς το βραβείο της επιτυχίας. Αμήν.

Πηγή: Γέροντος Ιωσήφ, Διδαχές από τον Άθωνα, Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 8, γ' Έκδοσις, Έκδοσις Ιεράς Μεγίστης Μονή του Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 1999.